

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»
Навчально-науковий юридичний інститут

**Щорічна Всеукраїнська науково-
практична конференція
молодих вчених**

**«Вдосконалення правового
регулювання прав та
основних свобод людини і
громадянина»**

30 квітня 2020 року

Івано-Франківськ, 2020

ББК 67.9(4УКР)
В25

Редакційна колегія:

Васильєва В.А. - директор навчально-наукового юридичного інституту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Заслужений юрист України, доктор юридичних наук, професор;

Микитин Ю.І. - заступник директора навчально-наукового юридичного інституту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», доцент кафедри кримінального права, кандидат юридичних наук, доцент;

Козич І.В. - кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального права;

Квасниця С.М. - завідувач інформаційно-видавничого відділу навчально-наукового юридичного інституту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

В25 Вдосконалення правового регулювання прав та основних свобод людини і громадянина [Текст] : Матеріали щорічної Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (30 квітня 2020 р.). - Івано-Франківськ, 2020. - 278 с.

У збірник включені тези доповідей учасників щорічної Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених, яка відбулася 30 квітня 2020 року на базі навчально-наукового юридичного інституту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Теоретичні положення і рекомендації учасників конференції щодо удосконалення законодавства України стануть ще одним кроком на шляху розвитку правової думки, формування молодих правників.

ББК 67.9(4УКР)

© Юридичний інститут ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2020

в результаті участі або ж членства у ній більше, аніж сплатили під час її створення чи то вступу до юридичної особи.

1. *Податковий кодекс України: від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.*
2. *Про кооперацію: Закон України 10 липня 2003 року № 1087-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1087-15>.*

Ковалишин О.Р.

РОЛЬ СВОБОДИ ПЕРЕМІЩЕННЯ ТОВАРІВ В ЄС (ROLE OF FREE MOVEMENT OF GOODS IN EU) ¹

Внутрішній ринок ЄС дозволяє легко купувати та продавати продукцію в державах-членах із загальною кількістю населення понад 500 мільйонів. Це надає споживачам різноманітний вибір товарів і дозволяє придбавати товари серед широкої і доступної пропозиції. У той же час близько 75% торгівлі всередині ЄС становить торгівля товарами.

Єдиний ринок сприяє розширенню торговельних потоків всередині ЄС за рахунок усунення торгових тарифів та зменшення нетарифних бар'єрів, і таким чином підвищує обсяги виробництва та внутрішнього попиту. Відкритість ринку посилює конкуренцію, зменшує собівартість товару та знижує ціни. Вплив фактору свободи переміщення товару додає за підрахунками експертів в довгостроковій перспективі в середньому 8-9% до ВВП ЄС. У той час, коли світова глобальна торгівля перебуває в стані постійних торговельних конфліктів, єдиний європейський ринок на цьому фоні сприймається як значне досягнення. Посилення конкуренції додає додаткові 2% до збільшення ВВП за рахунок зниження торгових бар'єрів [1, с. 817]. Крім того, постійно зростає продуктивність праці, що зумовлено ширшим застосуванням інновацій у виробництво. Відкритість торгівлі збільшує доступ до ринку та може стимулювати більше інновацій.

Основою для досягнення вище зазначених економічних показників є свобода переміщення товарів (free movement of goods).

1 This publication was written in the framework of Jean Monnet Module "Commercial Law of the European Union" (600196-EPP-1-2018-1-UA-EPPJMO-MODULE) and financed with the support of the European Union" (the Erasmus+ Programme of the European Union).

Однією з передумов функціонування Європейського Союзу є той факт, що будь-який товар, продукція, розміщена законно на ринку в одній із держав-членів, може вільно продаватися та використовуватись у всіх інших державах-членах. Принцип вільного переміщення товарів на внутрішньому ринку ЄС передбачає усунення всіх торговельних бар'єрів між країнами-членами. Сюди також входять обмеження, засновані на тарифах, різноманітні митні збори та обмеження кількості, що імпортується чи експортується.

Свобода вільного переміщення товарів становить один із елементів міцної платформи у відкритому, різноманітному та конкурентному середовищі глобалізованої економіки. Ця внутрішня сила сприяє зростанню та створенню нових робочих місць в Європейському Союзі та надає бізнесу ЄС необхідні ресурси для досягнення успіху на інших світових ринках. Таким чином, принцип вільного переміщення товарів, як ключовий елемент функціонуючого внутрішнього ринку товарів, є критичним елементом для сучасного та майбутнього процвітання ЄС в умовах глобалізованої економіки.

Правовою основою свободи переміщення товарів є статті 26, 28-37 Договору про функціонування Європейського Союзу (Treaty on the Functioning of the European Union, TFEU) [2].

В основі свободи вільного переміщення товарів всередині ЄС лежить принцип взаємного визнання. Згідно з цим принципом, країни-члени Європейського Союзу повинні дозволити продуктам або послугам, які законно продаються в інших державах-членах, вільний доступ на відповідний ринок, навіть якщо вимоги, встановлені для таких товарів і послуг, відрізняються у відповідній країні призначення.

Забезпечення свободи переміщення товарів реалізується в декількох напрямках. Одним із них є гармонізація законодавств держав-членів ЄС. Прийняття законів спрямованих на гармонізацію національних систем комерційного права дозволило усунути перешкоди (в тому числі шляхом застереження про незастосування відповідних норм національного законодавства країн-членів) та встановити загальні правила, спрямовані на гарантування як вільного обігу товарів і продуктів, так і дотримання інших цілей

Договору ЄС, таких як прозора конкуренція, захисту навколишнього середовища і споживачів тощо.

Провідну роль в цьому процесі відіграє діяльність виконавчих органів ЄС. У Європейській комісії органом, який бере участь у взаємному визнанні у сферах, які не були гармонізовані, є Генеральна дирекція з питань внутрішнього ринку, промисловості, підприємництва та малого та середнього бізнесу (General Directorate for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs).

Необхідність гармонізації систем права зумовило впровадження правила кваліфікованої більшості, необхідного для прийняття більшості директив, що стосуються побудови єдиного ринку (стаття 95 Договору про ЄС, змінена Маастрихтським договором), та запровадження нового підходу, запропонованого у Білій книзі Європейської Комісії (1985), спрямованій на уникнення жорсткої та детальної гармонізації. У новому підході, заснованому на резолюції Ради від 7 травня 1985 р. (Підтвердженій резолюцією Ради від 21 грудня 1989 р. та рішенням Ради 93/465/ЄЕС), керівним принципом є взаємне визнання національних правил. Гармонізація є виправданою, коли національні норми не можна вважати рівнозначними та створюють обмеження. Директиви, прийняті за цим новим підходом, мають подвійну мету - забезпечити вільний рух товарів за допомогою технічної гармонізації цілих секторів та гарантувати високий рівень захисту цілей спільноти, зазначених у статті 114 (3) ДФЕС.

Створення єдиного ринку зумовило необхідність усунення всіх перешкод для вільного руху товарів. В Білій книзі Комісії (1985 р.) було викладено фізичні та технічні перешкоди, які слід усунути, та заходи, які слід вжити Спільнотою з метою їх усунення. Більшість цих заходів на сьогодні вже реалізовані. Однак єдиний ринок все ще потребує значних реформ для вирішення викликів технологічного прогресу.

Однак, слід відзначити, що вільний рух товарів не є абсолютною цінністю. За певних обставин політичні цілі ЄС можуть потребувати обмежень або навіть заборон, які, перешкоджаючи вільній торгівлі, служать важливішим цілям, таким як захист навколишнього середовища чи здоров'я людей. На тлі світових по-

дій не дивно, що в останні роки відбулося «озеленення» вільного переміщення товарів, що підкреслює той факт, що певні підстави для виправдання можуть з часом розглядатися по-різному.

Таким чином, свобода переміщення товарів є основною причиною а сьогодні наріжним каменем функціонування Європейського Союзу. Забезпечення реалізації принципу свободи переміщення товарів, узгодження різних, іноді конкуруючих між собою цілей та забезпечення прийняття збалансованого, пропорційного підходу в регулюванні внутрішнього ринку є одним із завдань *acquis communautaire* ЄС.

1. Jan Veld, *The economic benefits of the EU Single Market in goods and services / Journal of Policy Modeling*, 41 (2019), p. 803–818. (p. 817)
2. *Treaty on the Functioning of the European Union, TFEU*. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A12012E%2FTXT>

Логвінова М.В.

ЧИ Є ДОГОВІР ПРО ПАТРОНАТ НАД ДИТИНОЮ ДОГОВОРОМ НА КОРИСТЬ ТРЕТЬОЇ ОСОБИ?

Відповідно до ч.1 ст. 252 Сімейного кодексу України (далі – СК) патронат над дитиною – це тимчасовий догляд, виховання та реабілітація дитини в сім'ї патронатного вихователя на період подолання дитиною, її батьками або іншими законними представниками складних життєвих обставин. Дитина, яка перебуває у складних життєвих обставинах, влаштовується в сім'ю патронатного вихователя за договором про патронат над дитиною, який відповідно до ст. 253 СК укладається між органом опіки та піклування і патронатним вихователем.

Правильне розуміння сутності та правової природи договору про патронат над дитиною сприяє не тільки ефективному нормативному регулюванню патронатних відносин в цілому, а й поширенню практики та розвитку патронату над дитиною зокрема. Так, станом на 06.11.2019 рік в Україні функціонувало 107 сімей патронатних вихователів, які сумарно виховують 422 дитини. При цьому з 24 областей України та міста Києва лише у 5 не створено жодної сім'ї патронатних вихователів (Закарпатська, Рівненська, Тернопільська, Хмельницька та Чернівецька).[1]

ЗМІСТ

ПУБЛІЧНЕ ПРАВО. ПОЛІТИКА В СФЕРІ БОРТЬБИ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ3

<i>Вовк А.А.</i> Недоліки кримінально-правової регламентації відповідальності за вчинення домашнього насильства.....	3
<i>Збирак Т.В.</i> Адміністративно-правове забезпечення права на достовірну інформацію в Україні	6
<i>Козич І.В.</i> Функції кримінально-правової політики: terra incognita	10
<i>Кныш V.V.</i> The problems of objects and subjects of constitutional violations	13
<i>Микитин Ю.І.</i> Основні види джерел (форм) кримінально-процесуальної політики країн-членів Європейського Союзу.....	15
<i>Розвадовський В.І.</i> Проблеми офіційного тлумачення конституції України в конституційному провадженні: зміст та форма	17
<i>Устінський А.В.</i> Зупинення перебігу процесуальних строків визначених КАС України у зв'язку із встановленням карантину в світлі забезпечення права на справедливий суд.....	21
<i>Федорончук А.В.</i> Діяльність інститутів громадянського суспільства в період дії карантину в Україні: теоретико-правовий аспект.....	24
<i>Швачка А.В.</i> Проблемні питання призначення пенсії для осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.....	27
<i>Шпіляревич В.В.</i> Окремі аспекти дослідження протидії домашньому насильству заходами кримінально-правового характеру	31

ПРИВАТНЕ ПРАВО35

<i>Албу А.А.</i> Категорія управління: цивільно-правовий аспект	35
<i>Александрова В.С.</i> Криптовалюта як специфічний об'єкт цивільного права	39
<i>Банасевич І.І.</i> Публічні та приватні інтереси у регулюванні цивільних правовідносин за участю споживачів	42
<i>Башурин Н.Я.</i> Способи захисту прав на науково-технічну інформацію	45
<i>Богатчук М.О.</i> Правовий статус засновників наукового парку: постановка проблеми.....	48
<i>Гришко У.П.</i> Теоретико -правовий аналіз поняття «транспортні зобов'язання».....	51
<i>Данилюк М.Б.</i> Щодо виникнення моменту здійснення корпоративних прав учасниками корпоративних інвестиційних фондів за законодавством України.....	55
<i>Зеліско А.В.</i> Підприємницькі товариства: правові ознаки.....	60
<i>Ковалюшин О.Р.</i> Роль свободи переміщення товарів В ЄС (Role of free movement of goods in EU) ..	63
<i>Логвінова М.В.</i> Чи є договір про патронат над дитиною договором на користь третьої особи?	66
<i>Морозова О.М.</i> Охорона прав виконавців у мережі Інтернет.....	71
<i>Стефанішин Н.М.</i> До питання про співвідношення понять «охорона прав інтелектуальної власності» та «захист прав інтелектуальної власності».....	76
<i>Турянця М.-М.І.</i> Правовий статус брокера на товарній біржі.....	80

**ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ
НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО
СЕРЕДОВИЩА.....85**

Данилюк Л.Р. Екологічне інформування як захід
забезпечення екологічної безпеки85

Кисилиця Н.Д. Проблеми юридичної природи
права оренди землі88

**ФІЛОСОФСЬК, ІСТОРИЧНІ ТА ТЕОРЕТИЧНІ
ЗАСАДИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....92**

Гуцалюк В.В. Філософські витоки концепції права
розпоряджатися власним тілом92

Кравець В.І. Історико-правовий аналіз правового
статусу наглядової ради в акціонерному товаристві95

Наукове видання

Щорічна Всеукраїнська науково-практична
конференція молодих вчених

**«Вдосконалення правового
регулювання прав та основних
свобод людини і громадянина»**

В авторській редакції
Комп'ютерна верстка Ігор КОЗИЧ

Підписано до друку 19.04.20. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Ум. друк. арк. 8,3. Наклад 120 пр.
Зам № 24/19-20.

Віддруковано
в навчально-науковому юридичному інституті
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»
76018, м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 44а